

Sygn. akt. I ACa 191/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 września 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie Wydział I Cywilny w składzie:

<u>Przewodniczący</u>	SSA Jan Sokulski
Sędziowie:	SA Dariusz Mazurek (spraw.) SA Grażyna Demko
Protokolant:	st. sekr. sądowy Aleksandra Szubert

po rozpoznaniu w dniu 11 września 2014 r. na rozprawie

sprawy z powództwa **M. S.**

przeciwko (...) **S.A. w L.**

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Okręgowego w Przemyślu

z dnia 23 grudnia 2013 r., sygn. akt I C 259/12

I. **prostuje** oczywistą omyłkę pisarską w komparycji wyroku w zakresie określenia przedmiotu sporu i w miejsce słów „o ochronę posiadania i zapłatę” wpisać „o ochronę własności i zapłatę”,

II. **zmienia** zaskarżony wyrok w pkt I i II w ten sposób, że
zasądza od pozwanego (...) S.A. w L. na rzecz powódki M. S. kwotę 14.815,75 zł (czternaście tysięcy osiemset piętnaście 75/100) z ustawowymi odsetkami od dnia 14 września 2010 r.,

III. **oddala** apelację w pozostałym zakresie,

IV. **nieobciąża** powódki kosztami postępowania apelacyjnego na rzecz strony pozwanej.

UZASADNIENIE

Powódka M. S. żądaniem pozwu sprecyzowanym na posiedzeniu w dniu 11 grudnia 2013 r. domagała się zasądzenia od pozwanego Przedsiębiorstwa (...) S.A. w L. na rzecz powódki kwoty 17 733 zł z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu tytułem wynagrodzenia za bezumowne korzystanie przez pozwanego i jego poprzedników w okresie dziesięciu lat z nieruchomości oznaczonej jako działka nr (...) położonej w S.. Domagała się również zasądzenia od pozwanego kwoty 31 736 zł tytułem odszkodowania za zmniejszenie wartości przedmiotowej nieruchomości. Niezależnie od tych żądań domagała się nakazania pozwanemu usunięcia urządzeń umieszczonych przez pozwanego

na działce powódki: dwóch linii energetycznych wysokiego i niskiego napięcia oraz stacji „trafo” w terminie jednego roku od daty uprawomocnienia się wyroku.

Wnosiła również o zasądzenie od pozwanego na jej rzecz kosztów procesu.

Pozwany P.G.E. (...) S.A. w L. domagał się oddalenia powództwa i zasądzenia od powódki na rzecz strony pozwanej kosztów procesu.

Wyrokiem z dnia 23 grudnia 2013 r. Sąd Okręgowy w Przemyślu zasądził od pozwanego (...) S.A. w L. na rzecz powódki kwotę 17 736 zł z odsetkami ustawowymi od kwoty 14 475 zł od dnia 9 sierpnia 2010 r. oraz od kwoty 3261 zł od dnia 1 stycznia 2013 r. Zasądził od pozwanego na rzecz powódki odszkodowanie w kwocie 31 796 zł. Umorzył postępowanie co do kwoty 44 548 zł. W pozostałym zakresie powództwo oddalił. Orzekł o kosztach procesu i kosztach sądowych w ten sposób, że tytułem zwrotu kosztów zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 2 477 zł.

Nakazał pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa 891 zł 10 gr a od powódki z zasądzonych roszczenia kwotę 3241 zł 10 gr oraz zniósł między stronami koszty zastępstwa adwokackiego.

W uzasadnieniu wyroku Sąd Okręgowy w Przemyślu wskazał, że rozstrzygnął sprawę w oparciu o następujące ustalenia faktyczne:

Właścicielem nieruchomości położonej w S. składającej się między innymi z działki ewidencyjnej nr (...) był S. S. (1) – mąż powódki.

Umową darowizny z dnia 21 kwietnia 2009 r. S. S. (2) darował swojej żonie M. nieruchomości jako stanowiącą majątek objęty wspólnością ustawową małżeńską. Obecnie właścicielem nieruchomości oznaczonej jako działka numer (...) o powierzchni 5078 m² jest powódka M. S., na skutek spadkobrania po mężu S. S. (2), zmarłym 4 sierpnia 2011r.

Działka numer (...) położona jest w centrum miejscowości S. w strefie przeznaczonej pod budownictwo mieszkalne i usługi. Przez północną część działki wzdłuż ulicy (...) przebiega linia energetyczna niskiego napięcia, a w północno-wschodniej części działki znajduje się dwu nożny słup żelbetonowy. Wzdłuż wschodniej granicy działki przebiega linia energetyczna średniego napięcia, a w północno-wschodnim narożniku działki znajduje się stacja transformatorowa umieszczona na czterech betonowych słupach. Przy końcu działki od strony południowo-wschodniej umieszczono konstrukcję słupa żelbetowego z ręcznym odłącznikiem linii średniego napięcia. Urządzenia te zostały umieszczone na przedmiotowej nieruchomości i oddane do eksploatacji dnia 23 czerwca 1981 r. Podstawę do wybudowania urządzeń przez poprzedników pozwanego Przedsiębiorstwa była decyzja Wojewódzkiej Dyrekcji Rozbudowy Miast i Osiedli (...) Województwa w P. z dnia 6 grudnia 1978 r w sprawie zatwierdzenia planu realizacji budowy odcinka linii średniego napięcia, modernizacji istniejących odcinków linii średniego napięcia 15 KW i linii niskiego napięcia oraz budowy nowych stacji „trafo” w S.. Ani Powódka ani jej poprzednicy prawni nigdy nie wyrazili zgody na korzystanie z ich gruntu przez pozwanego i jego poprzedników. Przebieg linii energetycznych utrudnia korzystanie z nieruchomości i uniemożliwia podział nieruchomości na działki budowlane oraz na części nieruchomości jej zabudowę. W oparciu o wnioski zawarte w opiniach biegłych Z. S., A. Ł. Sąd Okręgowy w Przemyślu ustalił, że wyłączona z użytkowania w związku z przebiegiem linii energetycznych powierzchnia działek wynosi 889 m². Ocenił, że pozwany w zakresie takiej powierzchni korzystał z nieruchomości powódki w okresie od 2000 do 2012r. W oparciu o opinię biegłego w Z. S. Sąd Okręgowy ustalił wysokość należnego powódce wynagrodzenia za bezumowne korzystanie przez pozwanego z części nieruchomości powódki na kwotę 17 736 zł.

Sąd Okręgowy ustalił, że S. S. (2) wzywał poprzednika pozwanego do uregulowania spraw związanych z użytkowaniem gruntu zajmowanego przez przedsiębiorstwo jeszcze w 2000 r. W kolejnych pismach wnosił o wypłacenie z tytułu bezumownego użytkowania nieruchomości przez przedsiębiorstwo kwoty 30 000 zł oraz odszkodowania w kwocie 60 000 zł oraz kwoty 800 zł za każdy rok tytułem zwrotu kosztów utrzymania zajętej powierzchni.

W oparciu o takie ustalenia faktyczne i dokonaną ocenę materiału dowodowego Sąd Okręgowy rozważył, że określone przez powódkę żądanie o zapłatę stanowi roszczenia uzupełniające o ochronę własności wynikające z art. 224 i 225 k.c. Według oceny Sądu Okręgowego pozwane przedsiębiorstwo było samoistnym posiadaczem w złej wierze należącej do powódki części działki zajętej pod linię średniego i wysokiego napięcia oraz stację transformatorową. Ocenił, że wejście przez poprzedników pozwanego w posiadanie działki powódki na podstawie decyzji wydanej w oparciu o przepisy ustawy prawo budowlane nie uzasadnia dobrej wiary pozwanego. Powołując się na poglądy orzecznictwa ocenił, że budujący urządzenia miał obowiązek uzyskania prawa do dysponowania cudzą nieruchomością. Ocenił, że w dacie wybudowania urządzeń podstawy takiej należało poszukiwać w przepisach art. 35 i 36 w ustawy z dnia 12 marca 1958 roku o zasadach i trybie wywłaszczania nieruchomości. W ocenie Sądu Okręgowego strona pozwana nie wykazała posiadania legalnej podstawy do korzystania z nieruchomości powódki. Sąd nie uwzględnił podnoszonej przez pozwanego okoliczności, że podstawę prawną do działań podjętych przez przedsiębiorstwa energetyczne stanowiły przepisy obowiązującej wówczas ustawy o powszechnej elektryfikacji wsi i osiedli. Wskazał, że do ustalenia dobrej wiary posiadacza konieczne jest aby przymiot dobrej wiary obejmował cały okres eksploatacji urządzeń, a nie tylko okres w jakim wybudowano urządzenia. Powołał się na orzecznictwo sądów powszechnych (vide: wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 5 kwietnia 2013 sygn. V ACa 18/13) i podzielił pogląd, że o ile przedsiębiorca przesyłowy nie dysponuje zgodą właściciela nieruchomości oraz zgodą poprzednika prawnego właściciela nieruchomości na korzystanie z niej, to nie można go uznać za posiadacza w dobrej wierze. Dlatego sąd I instancji ocenił jako nieuzasadniony zarzut pozwanego o nabyciu przez zasiedzenie służebności odpowiadającej służebności przesyłu na skutek wykonywania w tym zakresie posiadania w dobrej wierze przez okres trzydziestu lat, od dnia 23 czerwca 1981r. Wykluczając istnienie dobrej wiary Sąd Okręgowy ocenił, że powództwo wniesione w niniejszej sprawie w dniu 9 sierpnia 2010 r. przerwało bieg terminu zasiedzenia wskutek czego do zasiedzenia służebności odpowiadającej służebności przesyłu przez pozwanego nie doszło . Następnie powołując na kolejne poglądy Sądu Najwyższego Sąd Okręgowy ocenił, że przedsiębiorstwo energetyczne ma obowiązek świadczenia wynagrodzenia na podstawie art. 225 k.c. właścicielowi nieruchomości, jeżeli nie legitymuje się uprawnieniem do ingerowania w sferę cudzej własności. Jako podstawę do poczynienie ustaleń faktycznych w zakresie wysokości tego wynagrodzenia Sąd Okręgowy wskazał wnioski zawarte w opinii biegłego Z. S..

Oceniając zasadność kolejnego roszczenia z tytułu szkody wyrządzonej przez pozwanego w postaci utraty wartości handlowej nieruchomości Sąd Okręgowy stanął na stanowisku, że odszkodowanie należne właścicielowi nieruchomości na podstawie art. 224 i 225 k.c. obejmuje wszelkie straty związane ze zmniejszeniem wartości nieruchomości. Ocenił, że pojęcie straty należy rozumieć zgodnie z treścią art. 361 § 2 k.c., który definiuje pojęcie szkody materialnej. Odnosząc swoją ocenę do ustaleń faktycznych z których wynikało, że na skutek usytuowania przez pozwanego urządzeń energetycznych nieruchomość której właścicielem jest powódka na powierzchni 22,33 m² straciła całkowicie wartość użytkową, a ponadto spod zabudowy zostały wyłączone całe powierzchnie działek projektowanych jako działki budowlane oznaczone literami E,F,G Sąd Okręgowy ocenił, że powódce należy się odszkodowanie za utratę wartości handlowej i użytkowej działek E,F,G wyrażające się w różnicy pomiędzy wartością rynkową gruntu dla dotychczasowego przeznaczenia nieruchomości w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy S. a wartością rynkową dla nowego sposobu użytkowania wymuszonej przez lokalizację inwestycji energetycznej. Podstawą do dokonania przez Sąd Okręgowy ustaleń co do wysokości tego odszkodowania stanowiła również opinia biegłego Z. S.. Na jej podstawie sąd ustalił kwotę odszkodowania na 31 796 zł i ocenił, że w tym zakresie powództwo było uzasadnione i znajdowało uzasadnienie w przepisach art. 225 w związku z art. 224 § 2 k.c.

Uwzględniając, że powódka cofnęła pozew co do kwoty 44 548 zł Sąd Okręgowy w tym zakresie umorzył postępowanie na podstawie art. 355 k.p.c. oceniając, że cofnięcie pozwu w tym zakresie było dopuszczalne.

Żądanie powódki oparte o przepisach 222 § 2 KC Sąd Okręgowy oddalił jako nieuzasadnione wskazując że powódce przysługuje roszczenie oparte o art. 305⁴ k.c. o ustanowienie służebności przesyłu za wynagrodzeniem.

Rozstrzygając w kosztach procesu i kosztach sądowych Sąd Okręgowy wziął pod uwagę wynik sprawy t.j., że roszczenia powódki zostały uwzględnione w około pięćdziesięciu procentach. Uwzględnił wysokość kosztów poniesionych przez obie strony na opłaty sądowe i wydatki związane ze sprawą. Jako podstawę rozstrzygnięcia wskazał przepis art. 100 k.p.c.

Z takim rozstrzygnięciem nie zgodził się pozwany, który w apelacji od wyroku Sądu Okręgowego w Przemyślu zaskarżył wyrok w pkt I i II zarzucając temu wyrokowi:

- naruszenie art. 254 § 1 k.c. w związku z 170 k.c., 292 k.c. oraz 233 k.p.c. przez uznanie przez Sąd Okręgowy z przekroczeniem zasady swobodnej oceny dowodów, że nie doszło do zasiedzenia służebności gruntowej przez pozwanego;
- naruszenie art. 7 k.c. przez pominięcie przez Sąd Okręgowy przy orzekaniu zasady prawnej domniemania dobrej wiary;
- naruszenia przepisu art. 224 § 2 i art. 225 k.c. w związku z art. 230 k.c. poprzez uznanie za zasadne roszczenia o odszkodowanie za utratę wartości nieruchomości;

Wskazując na powyższe zarzuty pozwany domagał się zmiany wyroku w zaskarżonej części i oddalenia powództwa w całości, ewentualnie uchylenia zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania. Domagał się rozstrzygnięć o kosztach postępowania sądowego przed sądem pierwszej i drugiej instancji.

W uzasadnieniu apelacji pozwany argumentował, że wprowadzone w art. 7 k.c. domniemanie dobrej wiary powinno skutkować oceną przez Sąd Okręgowy, że pozwany wykonywał posiadanie w dobrej wierze. Ponadto podnosił, że fakt dobrej wiary posiadacza urządzeń energetycznych wynikał z przepisów ustawy o powszechnej elektryfikacji wsi i osiedli, która w art. 4 i 1 zezwalała na prawo wstępu na posesję oraz wykonywania robót i zakładania urządzeń jakich wymagać będzie powszechna elektryfikacja stosownie do zarządzenia „przewodniczącego prezydium powiatowej rady narodowej”. Pozwany wywodził również uprawnienie do korzystania z nieruchomości powódki z decyzji o zatwierdzeniu planu realizacyjnego budowy spornych urządzeń, które według twierdzeń pozwanego były wydane w okresie obowiązywania ustawy o powszechnej elektryfikacji. Powołując się na poglądy wyrażone w orzecznictwie Sądu Najwyższego (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 stycznia 2009r. sygnatura CSK 171/08) pozwany argumentował, że korzystał z urządzeń na nieruchomości powódki w dobrej wierze. W zakresie dochodzonego przez powódkę odszkodowania pozwany podnosił, że powódka nie udowodniła aby poniosła jakąkolwiek szkodę oraz, że w świetle jednolitego orzecznictwa sądowego naprawienie szkody z tytułu pogorszenia rzeczy może być dochodzone jedynie w związku z wystąpieniem szkody z powodu nieprawidłowego korzystania z rzeczy.

Powódka w odpowiedzi na apelację pozwanego domagała się oddalenia apelacji i zasądzenia od pozwanego na rzecz powódki kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie rozpoznając apelację pozwanego zważył, co następuje:

Apelacja zasługuje na częściowe uwzględnienie.

Odnosząc się na wstępie do podstawy faktycznej zaskarżonego wyroku w związku z zarzutem apelującego dokonania przez Sąd Okręgowy ustaleń faktycznych z naruszeniem zasady swobodnej oceny dowodów (art. 233 § 1 k.p.c.) Sąd Apelacyjny stwierdza, że zarzut pozwanego należało ocenić jako nieuzasadniony. Prezentowane przez apelującego stanowisko wyrażające się w powoływaniu się na posiadanie cudzej nieruchomości prowadzącym do zasiedzenia służebności odpowiadającej służebności przesyłu pozbawione jest podstaw faktycznych i prawnych. Sąd Apelacyjny w składzie rozpoznającym apelację opowiada się za poglądem prezentowanym przez przeważającą większość orzeczeń sądowych, w tym Sąd Okręgowy w Przemyślu w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku zgodnie z którymi poprawność procesu budowlanego nie ma wpływu na kwalifikację posiadania z punktu widzenia dobrej lub złej

wiary. Nie budzi wątpliwości ustalenie przez Sąd Okręgowy, że wzniesienie na przedmiotowej nieruchomości urządzeń służących do przesyłu energii elektrycznej nastąpiło w okresie obowiązywania ustawy z dnia 12 marca 1958 r. o zasadach i trybie wywłaszczania nieruchomości (t.j. Dz.U. z 1954 Nr 32, poz. 135). Zgodnie z art. 35 ust. 1 tejże ustawy przedsiębiorstwa energetyczne za zezwoleniem naczelnika gminy lub prezydenta miasta mogły zakładać i przeprowadzać na nieruchomościach przewody do przesyłania elektryczności i urządzenia techniczne służące do korzystania z tych przewodów i urządzeń o ile odpowiadało to zatwierdzonej lokalizacji. Przyjmuje się, że w okresie obowiązywania tego przepisu brak zgody właściciela nieruchomości skutkowało obowiązkiem wydania decyzji administracyjnej zezwalającej przedsiębiorstwu zajmującemu się dystrybucją energii elektrycznej na wejście na cudzy teren i korzystanie z urządzeń przesyłowych. Sąd Apelacyjny stwierdza, że z treści decyzji wydanej w oparciu o przepisy ustawy prawo budowlane na które powołuje się pozwany w niniejszej sprawie (k. 61), wynikało, że realizacja inwestycji na podstawie decyzji zatwierdzającej plan inwestycyjny była uzależniona od wydania przez organ administracji państwowej stopnia podstawowego decyzji zezwalającej inwestorowi na wejście w teren. Sąd Apelacyjny zauważa, że również przepisy ustawy o powszechnej elektryfikacji miast i osiedli przewidywały w art. 1 ust. 1 konieczność wydania zarządzenia przez właściwego przewodniczącego prezydium powiatowej rady narodowej o przeprowadzeniu na danym terenie powszechnej elektryfikacji na podstawie przepisów ustawy z dnia 28 czerwca 1950 r. o powszechnej elektryfikacji wsi i osiedli i dopiero wówczas aktualizowało się uprawnienie do wejścia na cudzy teren zgodnie z art. 4 ust. 1 tej ustawy. Pozwany jako następca przedsiębiorstw przesyłowych, które wykonały i eksploatowały urządzenia wzniesione na działce powódki, nie przedstawił dowodu na potwierdzenie, że posiadał tytuł do wkroczenia na grunt powódki i wzniesienia na nim urządzeń przesyłowych. Nie wykazał, że zadanie zrealizowane na nieruchomości powódki było objęte inwestycją w ramach powszechnej elektryfikacji w rozumieniu art. 1 ust. 1 ustawy o powszechnej elektryfikacji miast i osiedli. Nie wykazał, że dysponował zgodą poprzedników powódki właścicieli nieruchomości na wybudowanie urządzeń i ich eksploatację. Nie wykazał aby wobec spornej nieruchomości wydano decyzję na podstawie art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 23 marca 1958r. o wywłaszczaniu nieruchomości. Nie wykazanie tych okoliczności ma istotne znaczenie dla oceny istnienia dobrej wiary pozwanego jako posiadacza w zakresie służebności. W uzasadnieniu postanowienia z dnia 7 maja 2014r. sygn.. II CSK 472/13 Sąd Najwyższy wyraził pogląd, że: „Dobra wiara zasiadającego posiadacza występuje wówczas, gdy ingerowanie w cudzą własność w zakresie odpowiadającym służebności rozpoczęło się w takich okolicznościach, które usprawiedliwiały przekonanie posiadacza, że nie narusza cudzego prawa.

Domniemanie dobrej wiary posiadacza (art. 7 k.c.) wzruszyć może zatem dowód, że posiadacz w chwili rozpoczęcia posiadania w zakresie odpowiadającym służebności przesyłu wiedział lub przy zachowaniu należytej staranności mógł się dowiedzieć o tym, że narusza swym zachowaniem prawo innej osoby. Takim dowodem może być stwierdzenie braku własnego tytułu posiadacza uprawniającego do wejścia na cudzy grunt czy korzystania z niego w określonym zakresie (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 25 listopada 2008 r., II CSK 346/08, Lex nr 484714; z dnia 3 kwietnia 2009 r., II CSK 400/08, Lex nr 607253; z dnia 24 lipca 2009 r., II CSK 121/09, Lex nr 686359 czy postanowienia: z dnia 17 marca 2010 r., akt II CSK 439/09, Lex nr 738477; z dnia 6 września 2013 r. V CSK 440/12, Lex nr 1391378).” W kontekście cytowanego poglądu, podzielanego przez Sąd Apelacyjny w składzie rozpoznającym apelację, należy zauważyć, że poprzednik powódki systematycznie od 2000r. wzywał przedsiębiorstwa przesyłowe eksploatujące urządzenia znajdujące się na jego nieruchomości do uregulowania tytułu prawnego w zakresie korzystania z jego nieruchomości. Pomimo tych wezwań poprzednicy pozwanego nie ustosunkowali się do tych żądań, w szczególności nie przedstawili tytułu prawnego do dysponowania sporną nieruchomością w zakresie odpowiadającym służebności gruntowej lub przesyłu. W konsekwencji tych rozważań Sąd Apelacyjny ocenił, że posiadanie wykonywane przez przedsiębiorstwo przesyłowe było posiadaniem zależnym wykonywanym w złej wierze i jako takie nie mogło doprowadzić do nabycia przez poprzedników pozwanego na podstawie zasiedzenia uprawnienia odpowiadającego służebności przesyłu, przed datą wytoczenia powództwa w ni mniejszej sprawie, która to czynność przerwała bieg terminu zasiedzenia przed jego upływem. Z tego względu twierdzenia pozwanego o braku podstaw do dochodzenia przez powódkę roszczeń wynikających z art. 224 i 225 k.c. ocenić należało jako nieuzasadnione, co skutkowało oddaleniem apelacji pozwanego w omówionym zakresie, na podstawie art. 385 k.p.c..

Natomiast nie można odmówić słuszności apelacji pozwanego o ile kwestionuje wysokość zasądzonego na rzecz powódki świadczenia z tytułu wynagrodzenia za korzystanie przez pozwanego i jego poprzedników bez tytułu prawnego z nieruchomości powódki, jak również braku podstaw faktycznych i prawnych do uwzględnienia zgłoszonego roszczenia odszkodowawczego.

Sąd Apelacyjny podziela jako słuszny pogląd apelującego, że brak było podstaw prawnych do dokonania waloryzacji wynagrodzenia dochodzonego przez powódkę na podstawie art. 224 i 225 k.c. przede wszystkim ze względu na brak żądania waloryzacji świadczenia. Niezależnie od tego wskazać należy, że waloryzacja świadczenia jest dopuszczalna tylko w odniesieniu do świadczeń umownych w sytuacjach określonych w art. 358¹ § 3 k.c. Dlatego zasądzenie na rzecz powódki na podstawie art. 224 i 225 k.c. świadczenia w wysokości uwzględniającej waloryzację świadczenia należało ocenić jako niedopuszczalne i naruszające prawo materialne. Nie kwestionowana przez pozwanego wysokość świadczenia z tytułu bezumownego korzystania z nieruchomości powódki bez uwzględnienia waloryzacji wynosi 14 815,75 zł i tylko w tym zakresie żądanie powódki było uzasadnione na podstawie art. 224 i 225 k.c.

Sąd Apelacyjny podziela tą linię orzeczniczą zgodnie z którą właścicielowi nieruchomości nie przysługuje wobec nieuprawnionego posiadacza służebności przesyłu roszczenie o naprawienie szkody z powodu obniżenia jej wartości, związanego z normalnym korzystaniem z nieruchomości w zakresie odpowiadającym takiej służebności (vide: uchwała Sądu Najwyższego z dnia 8 września 2011r. sygn.. III CZP 43/11, wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 25 października 2012r. sygn.. I ACa 652/12). Pogląd ten opiera się na założeniu, że uszczerbek właściciela związany z pogorszeniem nieruchomości na skutek zlokalizowania na niej urządzeń przesyłowych może być rekompensowany tylko świadczeniem jakie może uzyskać właściciel za obciążenie jego prawa służebnością przesyłu (art. 305² k.c.).

Ponieważ apelacja pozwanego okazała się częściowo uzasadniona w zakresie w jakim wskazywała naruszenie art. 224 i 225 w związku z 230 k.c. Sąd Apelacyjny biorąc pod uwagę dokonaną ocenę prawną, na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. zmienił częściowo zaskarżony wyrok oddalając w całości żądanie o odszkodowanie w kwocie 31 796 zł oraz w zakresie w jakim zasądzone na rzecz powódki świadczenie z tytułu bezumownego korzystania przez pozwanego ze spornej nieruchomości ponad jego nominalną wysokość.

Pomimo uwzględnienia apelacji pozwanego co do 2/3 części Sąd Apelacyjny ocenił, że zachodzą szczególne okoliczności dotyczące osoby powódki, które uzasadniają nie obciążanie jej kosztami postępowania apelacyjnego (art. 102 w związku z 391 § 1 i 13 § 2 k.p.c.). Są nimi charakter roszczeń powódki i uzasadnione okolicznościami sprawy przekonanie powódki o nie posiadaniu przez pozwanego tytułu prawnego do korzystania ze spornej nieruchomości oraz, że od kilkunastu lat powódka i jej poprzednicy zabiegali u pozwanego o uregulowanie na drodze porozumienia kwestii dotyczących korzystania przez pozwanego z urządzeń przesyłowych. Sąd Apelacyjny wziął również pod uwagę trudną sytuację materialną i osobistą powódki.

Z tych wszystkich względów orzeczono jak w sentencji.